

Onderweg naar morgen **JAARPLAN THEATER DE VAILLANT 2020**

Inleiding

De tijd vliegt en De Vaillant blik in haar zevende levensjaar vooruit naar 2020. Het komende jaar wordt een spannende periode voor De Vaillant en de hele culturele sector. Met een beleidskader dat cultuurparticipatie en de Cultuurankers serieus op de agenda plaatst, zijn de verwachtingen hooggespannen. Eind 2019 en vooral in 2020 sorteert De Vaillant voor op de richting die het beleidskader schetst. Dit echter met de middelen die binnen het huidige beleidskader beschikbaar zijn en de zorgen die daarbij horen. 2020 is ook het jaar waarin het meemaakprogramma Homegrown zijn afronding vindt en de PARTICIPATIE FEDERATIE (een initiatief van De Vaillant) zijn beslag krijgt. 2020 is een jaar met kansen, maar zorgen zijn er genoeg.

Een organisatie onder druk

Zo loopt in 2020 de STIP-regeling af, waardoor De Vaillant bijna 3 fte verliest. Na het vertrek van de tweede wijktrainee, is dit een flinke aderslating. Het betekent voor de organisatie in totaal een krimp van bijna 4 fte die vooralsnog niet met andere gelden wordt gecompenseerd. Doordat de wens van de gemeente voor duurzame financiering van Het Tweede Bedrijf (de dag openstelling annex sociaal restaurant en leerwerkbedrijf) door haar zelf nog steeds niet vertaald is in een duurzame toezegging, staat de organisatie in 2020 ook hiermee onder druk. Immers, de basis van de organisatie is niet voldoende structureel gefinancierd. Het illustreert de situatie waarin De Vaillant en ook andere Cultuurankers verkeren en waarin desondanks succesvol gewerkt wordt aan belangrijke beleidsuitgangspunten van de stad. Wij zijn blij dat de wethouder met het nieuwe beleidskader deze situatie wil verbeteren.

Structureel programma met incidentele middelen

Ook de programma's en communicatie voor 2020 zijn net als in eerdere jaren goeddeels afhankelijk van incidentele middelen. Voor 2020 worden in het najaar van 2019 al aanvullende middelen gezocht. Naast de bijdrage voor twee jaar van Fonds voor Cultuurparticipatie voor Homegrown, dient de matching daarvan voor 2020 nog deels te worden gerealiseerd. Mede door de inzet op structurele landelijke financiering vanaf 2021 hopen wij voor langere tijd programma's en talenten door te kunnen ontwikkelen. De pilotgelden van gemeente Den Haag, de aanvullende bijdragen van Stichting Boschuyzen en van Fonds1818 voor WOW-kinderkunstacademie, zijn toereikend tot voorjaar 2020. Voor programma's zoals Internationale Vrouwendag en de Zomeractiviteiten dienen jaarlijks aanvragen te worden uitgestuurd.

In een omgeving waar culturele participatie niet vanzelfsprekend is, vindt De Vaillant haar inspiratie en noodzaak. We bouwen nieuwe expertise op, ontdekken nieuwe mensen, ontwikkelingen en behoeften en spelen daarop in. In 2015, na de rellen in onze wijk schreven wij; 'alle middelen zijn geheiligd om de culturele participatie in ons werkgebied te bevorderen' en zo zien we dat nog steeds.

Door met de andere Cultuurankers samen op te trekken op lokaal niveau en in de regio, delen we programma's en voelen we ons gesterkt. De Vaillant heeft initiatief genomen om ook landelijk te komen tot bundeling van krachten, wat enerzijds kanen biedt voor onze talenten en anderzijds cultuurparticipatie en structurele plek te geven in het bestel.

Een programma van zaaien en oogsten

Toch zet De Vaillant in 2020 haar programma in samenwerking met talenten, de wijkpartners en de stad voort, door dit te vernieuwen en versterken. Door programmalijnen duidelijker te maken en samenwerkingsverbanden steeds structureler, ontstaat ook voor de willekeurige bezoeker een helder beeld van het programma om cultuur te kijken, te maken of te beluisteren. 2020 is een jaar om te oogsten, maar ook om te zaaien voor de toekomst.

Artistieke kwaliteit

Wanneer iedereen in ons theater elke dag probeert zijn kunsten op het hoogste niveau te presenteren, faciliteren wij dat met alles en iedereen hier in huis en nemen initiatieven waar mogelijk. Ook wij leveren dan het beste wat we in huis hebben, wat artiesten uitnodigt door te gaan. Bestaande kwaliteitscriteria zoals amateur en prof doen al jaren geen opgeld meer. Talentontwikkeling en presentatie op alle niveaus van prille beginner tot zeer ervaren en van beroeps tot liefhebber zit in onze genen en ook in die van de mensen in onze wijken.

Doe Het Zelf als basis

De basis van ons werk blijft onze Doe het Zelf- aanpak. Artiesten en organisaties die een programma in De Vaillant willen presenteren krijgen daarbij alle steun die nodig is. Tegen betaling van een beperkt bedrag voor directe kosten, is het huis dan van hen. Voor De Vaillant is het een vindplaats van publiek en talent. Hier kleurt en fleurt het diverse culturele palet, waar ieder voor zichzelf en de eigen achterban programmeert.

Doe Het Samen voor verbinding

Tegelijk legt De Vaillant telkens dwarsverbanden tussen programma's, groepen, talenten en instellingen. Doe het Samen betekent voor ons uitwisseling van cultuur en publiek op en rond de podia, met De Vaillant als centraal punt. Wie met anderen wil samenwerken, zoals tijdens Internationale Vrouwendag, ondersteunen wij en in plaats van een bijdrage te vragen, vergoeden wij de kosten.

Hulp waar wenselijk

Voor mensen en groepen die niet zelf hun culturele programma kunnen realiseren of voor wie bijna elke drempel te hoog is, spannen wij ons ten uiterste in. Samen met onze partners in de wijken en de stad werken wij aan wekelijks of maandelijks terugkerende programma's om mee te doen en mee te beleven. Hier zeggen wij, 'Maak het Mee!', de slogan die ons nog steeds past.

Waar in onze omgeving cultuur veelal verbonden is aan religie, culturele of etnische achtergrond, ligt de kans op segregatie op de loer. Natuurlijk blijven we programma's gebaseerd op deze achtergronden faciliteren. Tegelijk richten wij ons meer en meer op andere verbanden, die meer op onze gezamenlijke toekomst gebaseerd zijn. Zo ontwikkelen we naast onze programmalijnen 'Stratenplan', om dat na 2021 voort te zetten en zo aan te sluiten bij het postcode publieksonderzoek van gemeente Den Haag en City Mapping van Cultuurschakel. We lichten dat later toe.

HEMEGROWN

In 2019 startte De Vaillant als eerste MeeMaakPodium van Nederland. Met aanvankelijk 6 talenten uit onze omgeving werken we aan talentontwikkeling, publieksverbreding en vernieuwing van het aanbod. In 2020 zullen alle artiesten in huis, maar ook bij Paard en op andere podia in de stad hun werk presenteren. De coaching die we bij het project cadeau krijgen inspireert ons nog meer om een culturele 'hub' in de wijk te zijn en onze partners mede-eigenaar van programma en communicatie te maken.

Studio S voor jongeren en urban culture

Studio S, de jongerenwerkplaats op dinsdagavond en de Urban Weekenders met Voetjes v/d Vloer, Rap 'N Roer en Urban ConnACTS worden samen met GUAP! en andere partners voortgezet. Samen met 'Can I Dream' uit Delft wordt in het kader van de regionale Proeftuin gewerkt aan uitwisseling van expertise en talenten. Aan deze programma's is Homegrown gekoppeld, het meemaaktraject voor lokale talenten en hun publiek. Aan het einde van 2020 zijn alle Urban programma's van De Vaillant volledig gerestyled en eigendom van de diverse artists. Van een aantal programma's nemen we eind 2020 dan ook afscheid om ruimte te creëren voor vernieuwing.

Mensen met een beperking

Daarnaast versterkt De Vaillant de samenwerking met VTV om de vrijdagavond een vaste basis te maken voor mensen met een beperking. Samen met Laaktheater wordt een eerste versie van een 'Onbeperkt Theater' festival in De Vaillant opgezet. Dit met als doel om door en voor mensen met een beperking een weekend toneelplezier te bieden en een basis te leggen voor een jaarlijks regionaal of landelijk festival. Voor de financiering in 2020 schrijven we in 2019 al fondsen aan.

Ouderen en alleengaanden

We hopen ten zeerste De Sociale Tafel voort te kunnen zetten, maar daarbij zijn we nu al afhankelijk van eenmalige gelden van gemeente Den Haag. Het is ons sociale restaurant voor ouderen en alleengaanden in de wijk, en tegelijk onze dag openstelling en leerwerkplaats met De Einder en WSP. Als onze wens werkelijk wordt, zullen we inzetten op samenwerking met de ouderen uit Molenwijk (Laaktheater) en Delft (SHS/ Haags Pijl). Ook hier zien we resultaat van de samenwerking binnen het Regioprofiel.

Onze wens om met Community art verhalen van ouderen tot leven te brengen blijft een droom zolang de financiering niet duidelijk is. Daarnaast durven wij al verder te dromen om niet alleen de verhalen van de ouderen te vertellen, maar ook die van mensen met een beperking of uit de LHTB gemeenschap e.d. Het zou bovendien jammer zijn als de samenwerking met Rotterdams Wijktheater die met Motherhood is opgebouwd, verloren gaat. De sociale tafel wordt ingezet als middel om groepen aan ons theater en de stad te binden.

LHTB

Samen met Stichting Rainbow en TRUT Fonds Amsterdam zetten we in op een maandelijks programma voor de LHTB-communities en in het bijzonder daarbinnen mensen met een vluchtverhaal. Hiermee wordt voortgebouwd op de 'Black Gay Events' die in De Vaillant hun oorsprong vonden en op de maandelijksse bijeenkomsten van Stichting Rainbow die nu een zwervend bestaan leiden.

Kinderen

Kinderen zijn blijvend thuis in De Vaillant. Ons Nansi Museum blijft inspiratiebron voor scholenvoorstellingen met een kleurtje en het Residentie Orkest en The Residents blijven kind aan huis. Zo brengen wij kleur in het stedelijk aanbod van scholenvoorstellingen en brengen kinderen met een migratie achtergrond in contact met de westerse muziektraditie. Ook in 2020 organiseren wij samen met de Cultuurankers weer Krokuskabaal en streven naar een meerdaags programma voor De Vaillant. Natuurlijk vindt ook De Betovering bij ons weer een thuis met een programma vol kleurrijke cultuur en zien we mogelijkheden om in de overige scholenvakanties samen met De Mussen en Boerenplein een cultureel programma op te zetten. De samenwerking met Haags Theaterhuis, Art-S-Cool en Muziekschool 1001 Nachten aan de WOW Academie, die in 2019 een vervolg kreeg, wordt voortgezet. De financiering is gedekt tot zomer 2020, wij werken aan continuering daarna.

Stratenplan

Naast de versterking van onze programmalijnen, onder meer door samenwerking binnen het regioprofiel, zetten we een stap naar verder bereik van de wijk en haar bewoners. Tijdens het UIT Festival in 2019 draait een eerste proefje voor het 'Stratenplan', een gerichte aanpak om drie keer per

jaar bewoners een straat uit te nodigen om in De Vaillant een eigen programma te krijgen met hun talenten in de hoofdrol. Per keer een straat het Schilderswijk, centrum en/of Transvaal. We leggen hiermee een link naar City Mapping van Cultuurschakel en naar de postcode registratie in het kader van het komende publieksonderzoek van gemeente Den Haag naar Rotterdams model. We zetten hiermee tegelijk een eerste stap vooruit van de integratie van onze programma- en marketing.

Een leven lang leren en ontdekken

Het aanbod voor cultuureducatieve voorstellingen van De Vaillant wordt afgestemd op de vraag van de scholen zoals Cultuurschakel die in overleg formuleert. Gezien de aard van ons theater en werkgebied, zetten wij in op een kleurrijke bijdrage aan VONK waarin kinderen met een migratie achtergrond zich herkennen. De Vaillant initieert jaarlijks een nieuwe voorstellingen sluit daarmee aan bij de samenwerking van theater Dakota en Laaktheater om voorstellingsbezoek op loopafstand te bevorderen.

De samenwerking tussen De Vaillant en de adviseur cultuurparticipatie van Cultuurschakel krijgt vooral vorm in diverse urban programma's en GUAP!. De adviseur van Cultuurschakel zal daarnaast met zekere regelmaat bij in De Vaillant bij programma's voor ouderen (De Sociale Tafel) en jongeren (Studio S) aanschuiven om mensen door te verwijzen naar stedelijk aanbod, subsidiemogelijkheden en talentontwikkelingstrajecten van derden. Waar mogelijk en wenselijk maken we onze samenwerking zichtbaar op stedelijke podia. Daarnaast werken wij op alle niveaus samen, zie de Haagse CultuurAcademie.

Stedelijke samenwerking

Aansluiting met de stedelijke instellingen is ingebakken in de werkwijze van De Vaillant. Waar de basis voor onze aanpak bestaat uit de 'Doe het zelf-aanpak', zijn we actief springplank naar de stedelijke instellingen en omgekeerd. Om onze talenten en publiek daar thuis te laten zijn, is blijvende samenwerking en beïnvloeding een voorwaarde. Het kost veel tijd, een heel lange adem en de middelen zijn beperkt. Juist met oog op samenwerking zoals in het gemeentelijk beleidskader genoemd, zorgen we voor continuering. Tegelijk vinden we hier de basis voor de programma's waarbij lokale talenten landelijk vleugels kunnen krijgen. De openingsavond van UIT Festival Den Haag in 2019 toonde een voorproefje van de wederzijdse samenwerking tussen stad en wijk. We zijn in 2020, om onszelf te beschermen, wel wat kritischer bij het aangaan van samenwerking.

Marketing en communicatie

Door de beschikbaarheid van gelden vanuit Fonds voor Cultuurparticipatie is de 'afdeling communicatie' tot einde 2020 tijdelijk uitgebreid van 0,6 naar 1,0 fte. Hier wordt hard gewerkt om alle programma's, de organisatie en faciliteiten met bewoners, de stad en de wijken te delen. Ondanks deze structurele onderbezetting wordt efficiënt ingezet op mogelijkheden die er

zijn. En ook hier zijn onze partnerships van groot belang: communiceren doe je met elkaar! Graag zouden we dat verduurzamen.

Zien en gezien worden

In 2020 zetten wij het gebruik van Google AdWords voort en maken wij dankbaar gebruik van Google AdGrants en samenwerking met INTK. Onze website en social mediakanalen zijn hiermee een solide basis naast de arbeidsintensieve mens tot mens communicatie die in ons werkgebied van absolute waarde is en blijft. Zien en gezien worden willen we allemaal, wij zetten daar dagelijks op in.

Communicatiekracht

Om een nieuwe stap te kunnen zetten, oriënteren we ons in 2020 op aanpassing van de huisstijl. Zonder in te willen leveren op schoonheid en artistieke waarde, hebben we ook visueel vernieuwde communicatiekracht nodig.

Publieksonderzoek

Vanuit de gemeente Den Haag wordt in 2019- 2020 publieksonderzoek Cultuur uitgevoerd bij alle culturele instelling in Den Haag, waaronder bij De Vaillant. Hierdoor worden voor het eerst bezoekers profielen inzichtelijk gemaakt aan de hand van postcodes en het WHOOZ model. Er komt daardoor inzicht in welke doelgroepen worden bereikt met alle inzet, maar ook welke niet. Zo wordt informatie beschikbaar over de bezoekers van het theater die eerder niet toegankelijk was. Daarnaast zal de afdeling een aanvullend eigen onderzoek opstarten en bijhouden om nog beter in kaart te kunnen brengen welke bezoekers de weg naar het theater vinden. Om de nieuw verkregen info op een zinvolle manier te gebruiken wordt in 2020 onderzocht en besloten wat hiervoor nodig is als het gaat om ondersteunende diensten. Een werkbaar CRM systeem behoort tot de wensen van de afdeling communicatie.

Team en bestuur

Ons menselijk kapitaal zijn ons team en bestuur. De foto van een veelkleurig en veelkoppig team die wij in de zomer van 2019 maakten, schrijft boekdelen. Waar de culturele sector worstelt met diversiteit, is het bij ons de basis van wie we zijn. Divers, inclusief, uitermate professioneel en wárm: dat zijn we en zo hoort het ook. We worden er graag op aangesproken en op afgerekend, maar liever nog werken we samen aan nog meer cultuur voor iedereen.

Zorgen voor morgen

In 2020 komt, zoals in de inleiding geschreven, de organisatie verder onder druk te staan. Met het wegvallen van werkverruimende maatregelen als STIP en de Wijktrainees verdwijnen bij ons in twee jaar tijd vier arbeidsplaatsen. Arbeidsplaatsen die voor ons goed functioneren en onmisbaar zijn. Wij hebben voorzichtige hoop dat behalve de extra ruimte die het beleidskader voor de Cultuurankers belooft, ook reparatie van STIP-gelden wordt gerealiseerd. Want naast deze zorg, belemmert structurele onderbezetting op communicatie om ook hier stappen te zetten. Wanneer hier in het nieuwe

kunstenplan een fte extra voor beschikbaar komt, voegen wij programma en communicatie samen tot een afdeling, we laten ons daarbij inspireren door Theater Zuidplein in Rotterdam.

Stabiel bestuur

Ons bestuur is in 2018 bijna helemaal vernieuwd. In 2019 is daarom gekozen voor een jaar stabiliteit om in 2020 het rooster van aan en aftreden weer te volgen. Zeven mensen met verschillende ervaringen, achtergronden en referenties bewaken de toepassing van de Code Cultural Governance, ademen de Code Culturele diversiteit en geven richting aan directie en organisatie voor wie zij steun en toeverlaat zijn.

Een huis met gebreken

Het gebouw waarin De Vaillant huist vertoont volop mankementen. Lekkages vanuit de bovenburen, slecht installatiewerk dat lekt, lekkages vanuit de achterliggende parkeergarages, lekkages bij hevige regen en met regelmaat pompen die kapot zijn. Toen zelfs onze huisbaas deze zomer aangaf niets te kunnen doen omdat de gelden op waren, stond het water ons tot aan de enkels. De derving van inkomsten doordat ruimtes niet of beperkt bruikbaar zijn, de schade door regelmatige uitval van toiletten, schimmelvorming, opgezwollen toiletdeuren, blijvende stank én daarbij de onmetelijke inzet van personeel om te dweilen met de kraan open zijn onacceptabel. Al in 2019 zullen wij met afdeling Cultuur en Afdeling Vastgoed in gesprek gaan over compensatie van derving en inzet personeel.

Financiën

De begroting voor 2020 is opgesteld op basis van de begroting 2019, rekening houdend met veranderde omstandigheden waar van toepassing. Op basis van deze redenering is de raming voor de kengetallen 2020 ook gelijk aan die van 2019.

Zoals al genoemd zijn de gelden voor voortzetting van Het Tweede Bedrijf in 2020 nog zeker niet gegarandeerd. In de begroting zijn ze wel opgenomen. Wanneer zou blijken dat er geen financiering meer wordt gerealiseerd, zal de dag openstelling en alles wat daarmee samenhangt (d.i. De Sociale Tafel en het Leerwerkbedrijf) stopgezet worden. Wel moet De Vaillant dan nog rekening houden met extra kosten vanwege het beëindigen van diverse vaste dienstverbanden. In de begroting zijn ook reeds toegezegde gelden voor Homegrown en de subsidie ten behoeve van het regioprofiel opgenomen.

In 2019 heeft de accountantsdienst van gemeente Den Haag een risico-analyse gemaakt m.b.t. de bedrijfsvoering van De Vaillant. Deze toont op diverse vlakken de kwetsbaarheid van onze organisatie. In 2020 hopen en verwachten we dat in elk geval de huidige financiële middelen gecontinueerd worden, waardoor we met vertrouwen de nieuwe cultuurplanperiode tegemoet kunnen treden.